SVOBODA — СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 76. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 24, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 24-го КВІТНЯ 1990 Ч. 76. РІК XCVII

ЕКОЛОГІЧНИЙ МІТИНҐ ПЕРЕТВОРИВСЯ В АНТИЛЕНІНСЬКУ ДЕМОНСТРАЦІЮ

Київ. — Тут в неділю, 22-го квітня, відбувся багатотисячний екологічний мітинґ з приводу трагічної річниці аварії в Чорнобилі. Це була ще одна з масових акцій громадян, організована за рішенням об'єднаного оргкомітету громадських неурядових організацій та київської Міської ради нового складу.

Мітинг біля Центрального республіканського стадіону відкрив письменник, народний депутат СССР, лідер екологічного руху Юрій Щербак. Виступили також: народний депутат СССР від України, письменник Володимир Яворівський, який закликав притягти до судової відповідальности Валентину Шевченко, яка ще й досі перебуває при владі, та колишнього міністра охорони здоров'я Романенка; голова Українського фонду культури, письменник Борис Олійник, який заявив, що комуністи підтримують „зелених"; представник Народного фронту Латвії; член виконавчого комітету Закордонного Представництва УГС Леонід Плющ. В мітингу взяли участь понад 70,000 людей, які після закінчення мітингу пройшли центральними вулицями Києва, несучи зелені та національні прапори.

У зв'язку з багатотисячною демонстрацією на Хрещатику і Червоноармійській вулиці рух транспорту було зовсім припинено й колони рухалися по проїжджій частині.

У зв'язку з тим, що мітинґ і демонстрація співпали з річницею від дня народження Леніна, то проходячи повз обидва пам'ятники Леніну, які були оточені щільними рядами міліції, молодь через голови міліціонерів кидала до підніжжя пам'ятника дуже багато порізаних комсомольських квитків, свистіли і скандували „Ганьба Леніну!", „Хай живе українська соборна держава!"

Коли демонстрація проходила повз другий пам'ятник Леніну і наблизилась до музею Леніна, то хтось кинув через міліційне оточення до підніжжя пам'ятника Леніну вінок з колючого дроту, на якому була стрічка з написом: „Ленінові від українського народу!" На стрічці також були намальовані черепи і скелети.

Маніфестація в Києві відбулася в цей самий день, коли у всьому світі відзначався День Плянети.

Молоденький демонстрант в Києві

Відбудеться наукова конференція про А. Шептицького

Ню Йорк (РСГ). — Польська Академія Наук, Відділ в Кракові, влаштовує наукову конференцію на тему: „Митрополит Андрей Шептицький і духова культура середньосхідньої Европи", яка відбудеться 22-24-го червня в Ягайлонському університеті. Конференція відбудеться під патронатом Владики Василя Лостена, який виголосить на ній вступне слово.

Конференцію організують: проф. Ричард Лужний, голова Комісії слов'янознавста ПАН і мгр Анджей Зємба.

Доповіді на цій конференції про Слугу божого Андрея виголосять науковці з різних країн. Між запрошеними доповідачами є: о. д-р Любомир Гузар, інж. Ян Казімєж Шептицький, племінник Митрополита Андрея, проф. Ричард Торжецький, д-р Мирослава Папежинська-Турек, Олександер Мацюк, заступник директора архівів і Тетяна Штанкова, старша архівістка, обоє з Центрального Історичного Архіву у Львові; д-р Марія Клячко, яка працює над англомовною публікацією про Митрополита Шептицького, проф. Тома Бирд, мґр Борис Ґудзяк та інші.

Учасниками конференції буде польське духовенство, українські владики і миряни з кількох країн.

Агенція Ковбаснюк організує подорож на цю цікаву конференцію. Тура „Зустріч" виїжджає до Польщі з Ню Йорку, 19-го червня. Після конференції учасники „Зустрічі" виїжджають 25-го червня до Львова на шість днів. 1-го липня виїдуть до Києва на п'ять днів, а 5-го липня поворот до Ню Йорку. Ще є час зголоситися до цієї небуденної тури.

ВИСТУПИ Б. ТИМОШЕНКА

Філядельфія. — Комітет Оборони Національних і Людських Прав України влаштовує тут у п'ятницю, 27-го квітня, в залі Українського Культурно-Освітнього Осередку, 700 Сідар рд., виступ члена секретаріяту РУХ-у і Спілки Письменників України Бориса Тимошенка на тему „Рух — єдність, шлях до незалежности". Початок — о год. 7-ій вечора. В суботу, 28-го квітня, Б. Тимошенко виступить у Нюарку в залі церкви св. Вознесіння, 650-652в Ірвінгтон аве., в Мейплвуді. Початок виступу, який влаштовує Українсько-Американська Координаційна Рада, о год. 6:30 вечора.

МИТРОПОЛИТ ФІЛАРЕТ ОБВИНУВАЧУЄ МІСЬКУ РАДУ ЛЬВОВА

Київ. — В газеті „Радянська Україна" з 13-го, 14-го і 15-го квітня опубліковано серію нападів на новообрані демократичні Ради народних депутатів Львівщини, Івано-Франківщини і Тернопільщини. Серед цих матеріялів надруковано й заяву митрополита Київського і Галицького Філарета, Екзарха так званої Української Православної Церкви, яка насправді є Російською Православною Церквою, перейменованою в лютому цього року на УПЦ заради маскування й дезорієнтування вірних в Україні.

У цій заяві митрополит Філарет, так само як і реакціонери-партократи, називає рішення львівської Міської ради народних депутатів незаконними. Він пише, що Синод УПЦеркви рішення львівської Міської ради з 6-го квітня про передачу собору св. Юра Українській Католицькій Церкві розцінює як грубе порушення прав віруючих православної Церкви та зневаження совєтських законів і міжнародних угод. Львівська Міська рада, за словами Митрополита Філарета, несправедливо відбирає храм у православних і передає католикам. „Де у великодні дні мають молитися православні українці? — запитує Екзарх. — Адже депутати відібрали у них — віруючих УПЦ у Львові — останній їхній храм і не запропонували їм іншого".

Насправді в рішенні львівської Міської ради сказано, що у розпорядження православних передається храм **святого Миколая у Львові.**

В тій же газеті з 13-го квітня надрукований також **відкритий лист єпископа** Переяслав-Хмельницького Юнафана, секретаря Синоду УПЦ, який закликає католиків і православних Західньої України жити у мирі. У листі сказано, що „гнів людини не творить правди Божої" і що тільки мирним шляхом і терпеливими переговорами можна досягти справедливого вирішення проблем.

ПРОІРАНСЬКІ ТЕРОРИСТИ ЗВІЛЬНИЛИ АМЕРИКАНЦЯ

Дамаскус, Сирія. — В неділю, 22-го квітня проіранські терористи звільнили 55-річного американця Роберта Полгилла, професора Бейрутського університету, який відсидів у закладі 39 місяців і дочекався звільнення мабуть завдяки старанням Адміністрації президента Джорджа Буша за посередництвом Сирії, а може навіть Ірану. У зв'язку із звільненням Полгилла деякі засоби масової інформації розголосили справу нібито таємних переговорів, які велися на протязі кількох тижнів між урядовими особами ЗСА і представниками Ірану, який за всяку ціну хоче отримати від ЗСА модерну зброю і запасові частини. Очевидно, речники Адміністрації Дж. Буша категорично заперечили ці нібито „поголоски", але як заявляють політичні спостерігачі, „якщо існують поголоски, то десь знаходиться прихована державним секретом правда".

Р. Полгилл

Тим часом звільнений проф. Е. Полгилл і його родина зустрілись у столиці Сирії Дамаскусі, де звільнений виступив на пресовій конференції, влаштованій американською амбасадою. Він заявив журналістам, що почувається дуже щасливоюб людиною і що мало осіб орієнтується, як виглядають умовини у закладі, у якому перебувають ще інші американські громадяни. „Я хочу вам сказати, — підкреслив жартома Полгилл, — що мені дуже прикро, що ви (тобто журналісти) мусіли чекати на зустріч зі мною так довго".

Ливанські проіранські терористи тримають під особливим наглядом американських закладників, надіючись отримати за них більший викуп, або здобути інші політичні чи матеріяльні концесії. Перед звільненням Полгилла терористи звільнили закладників німців, французів й інших, але американців ще й досі тримають у закладі, не зважаючи на позакулісові заходи теперішнього й попередніх урядів ЗСА. Останнім американцем звільненим із закладу був Дейвід Джекобсон, колишній директор американського шпиталю в Бейруті, якого звільнили ще 2-го листопада 1986 року за посередництвом Ірану і доставу зброї до Теграну, трансакцію, яка спричинилась до великого зовнішнього і внутрішнього політичного скандалу, опитів в Конгресі і політичних процесів за справу „Іран-контра".

Р. *Полгилл* заявив, що у в полоні у терористів перебувають ще 17 західніх закладників, між ними сім американців, захоплених раніше у Бейруті.

Президент Дж. Буш, виступаючи на Фльориді, де він перебуває на короткому відпочинку, привітав телефонічно Р. Полгилла і заявив, що місія Уряду ЗСА у справі закладників ще не закінчилася і триватиме далі до тих пір, поки усі американські громадяни не будуть звільнені з полону. „Я не маю жодного милосердя і вибачення для терористів, які тримають у закладі невинних людей і не матиму до тих пір, поки американські громадяни будуть перебувати у їхніх руках", — заявив Дж. Буш кореспондентам. Офіційні чинники у Вашінгтоні заявили, що крім Ірану і звільненні допомагали Японія і Швайцарія.

Р. Полгилл був захоплений в полон 24-го січня 1987 р. разом з іншими двома американцями Джессі Тирнером і Аленом Стіном, які ще далі перебувають у закладі.

Демонстрації в Чернівцях продовжуються

Чернівці (Володимир Гапоненко). — 9-го квітня на **майдані музею „Народної архітектури"** від год. 6-ої до 7:30 відбувся санкціонований мітинг пам'яти жертв тбіліської трагедії 9-го квітня 1989 року. Мітинг був організований Спілкою Української Молоді Буковини, було присутніх біля 200 осіб. Хвилиною мовчання вони вшанували загиблих. Було піднято українські, російські і грузинські національні прапори, пов'язані з жалобними стрічками, головним гаслом було: „Комунізм — чума XX сторіччя". Всі промовці прямо звинувачували в тбіліській трагедії минулого року політбюро ЦК КПСС і М. Ґорбачова особисто, який і тоді і тепер провадить імперську політику. Член Російського демократичного союзу Погоржельський на знак протесту розірвав портрет М. Ґорбачова. Любомир Чернега, студент місцевого університету, який головував на мітингу, зачитав резолюцію в підтримку боротьби грузинського народу за свою свободу і незалежність. Резолюція була прийнята одностайно.

12-го квітня від год. 6-ої до 7-ої в Чернівцях на центральній площі міста відбулося пікетування міськвиконкому, організоване НРУП. Акція була спрямована проти рішення міськвиконкому притягти до адміністративної відповідальности кандидатів в депутати до Міської ради Теофілю Якубович, Іванну Бойчук та Ігоря Нестерука, яких звинувачують в організації несанкціонованого мітингу 31-го березня в підтримку незалежности Литви. Як відомо, цей мітинг був спочатку міськвиконкомом дозволений, але наступного дня влада змінила свій дозвіл в зв'язку з відомою вказівкою Ради Міністрів України.

На п'ятьох пікетувальників накинулось понад 10 міліціонерів, які намагалися розігнати протестуючих і залякати їх всілякими карами. Заступник начальника Ленінського РВВС майор Харабара сам фактично організував „правоохоронну" акцію, але арештувати пікетувальників не відважився. Наступними днями пікетування буде продовжено.

У Філядельфії твориться організація „Приятелі Руху"

Філядельфія (КОНЛПУ). — Комітет Оборони Національних і Людських Прав України, який підтримує програми Народного Руху України за Перебудову і тісно співпрацює з головою Секретаріяту НРУП Михайлом Горинем, з його ініціятиви творить організацію „Приятелі Руху". Досі до Управи зголосились: о. митрат Іван Білянич, о. шамб. Роберт Попівчак, Марта Шиприкевич, д-р Шлюзар, Ярослав Татомир.

Комітет закликає громадян ставати членами Приятелів Руху, вплачуючи одноразове вписове в сумі 100 дол. і 25 дол. річної вкладки. Зацікавлені особи можуть звертатись на адресу: Rukh, P. O. Box 7101, Philadelphia, Pa. 19117.

Незабаром плянується скликати Загальні збори.

Т. Мороз переобрана на голову Монтреальської Округи УНС

Монтреаль, Кве. (А.Гладилович). — Річні загальні збори монтреальської Округи УНСоюзу відбулися тут в понеділок, 12-го березня, в залі Пластового Дому в Монтреалі.

Відкриваючи збори, голова Управи Округи, головна радна Текля Мороз привітала представників Головного Уряду — головного предсідника д-ра Івана О. Флиса й головного директора для Канади мгра Івана Геврика та попросила вшанувати однохвилинною мовчанкою пам'ять членів Округи, які померли в останньому році, зокрема двох з них заслуженого діяча УНСоюзу Осипа Дячишина й керівника монтреальської радіопрограми „Український час" Івана Опарика. Збори вибрали Т. Мороз головою Президії, а Віру Баніт протокольним секретарем.

Текля Мороз

В своєму звіті Т. Мороз згадала про дві більші події, що сталися в Окрузі в 1989 році. Одна з них була радісна — святкове відзначення 95-ліття УНСоюзу, а друга сумна — відхід у вічність О. Дячишина, який ще в 1942 році заснував Відділ УНСоюзу в місті Ляшин і очолював його аж до смерти. Протягом року Округа придбала УНСоюзові 22-ох членів.

До нової Управи Округи ввійшли: Текля Мороз — голова, Євген Дячишин (син покійного Осипа Дячишина) — заступник голови, Віра Баніт — секретар, Богдан Дубас — касир, Олександра Дольницька — організаційний референт і делегат до Відділу Конгресу Українців Канади, Микола Перейма — делегат до того ж Відділу КУК, Адольф Гладилович — референт преси й Олександер Кіцак і Володимир Мориконь — члени. Контрольна комісія залишилася в тому самому складі, що раніше: Микола Андрухів — голова, д-р Осип Винницький і Адольф Гладилович — члени.

Головний предсідник д-р Іван О. Флис у своїй доповіді докладно поінформував присутніх про сучасний

(Закінчення на стор. 4)

ДОПОВІДІ В. МОРОЗА

Ірвінгтон, Н.Дж. — Тут, в п'ятницю, 27-го квітня, відбудеться доповідь Валентина Мороза на тему: „Ситуація в Україні: куди прямуємо?" Початок о год. 7:30 вечора в УНДомі, 140 Проспект вул. В суботу, 28-го квітня, В. Мороз виступатиме у Вілмінгтоні, Дел. в залі церкви св. Миколая, 800 Ліа бульвар, о год. 7:30 вечора. В неділю, 29-го квітня, В. Мороз виступить в Балтиморі, Мд. в „Самопомочі", 239 Бродвей, о год. 5-ій по полудні.

„Свята справа: перетворення України з колонії в державу"

*(Інтерв'ю Уляни Мазуркевич, голови Комітету Оборони Національних і Людських Прав України, Філядельфія, з головою Секретаріяту **НРУП, новообраним членом** Верховної Ради УССР Михайлом Горинем, 8-го березня 1990 року в Києві).*

У. Мазуркевич: Пане Горинь, прошу нам сказати, чим українська діяспора може допомогти акції перебудови і відновлення української держави?

М. Горинь: Я уважаю, що українська діяспора повинна слідкувати за політичними процесами, які проходять зараз на території України. Я уважаю, що діяспора могла б перекладати наші матеріяли англійською мовою, щоб через них був оформлений образ, що Україна піднімається на ноги. Україна перемінюється з колонії в республіку. Це процес.

У.М.: Як ви уявляєте дальшу ролю діяспори?

Уляна Мазуркевич з Михайлом Горинем в будинку Спілки Письменників України.

М.Г.: Я уважаю, що важна ділянка праці діяспори є представляти Україну як майбутню велику, могутню, суверенну европейську державу. З другого боку, думається мені, що коли ми приймемо закон про власність і про суверенність, він передасть всі багатства на території України в руки українського народу. Тоді можна буде розгортати широким темпом економічне будівництво в Україні. Діяспора могла б активно включитися в наше економічне життя. Ми думаємо в такий щасливий час, що і Україна і діяспора прагнуть того моменту. Кожний, незалежно де ми живемо, відчуває потребу прилучитися до тої святої справи — перетворення України з колонії в українську державу.

У.М.: Яку економічну перспективу ви бачите?

М.Г.: Ми хочемо переорієнтувати економіку з імперіялістичних засад на національні засади. Я дійсно уважаю, що покращання економічних проблем на Україні тісно пов'язане зі створенням української державви. Буде така держава, будуть розв'язані економічні проблеми. Не буде держави через кілька років, ми опинимося перед економічною катастрофою.

У.М.: Яке є відношення України до решти Европи?

М.Г.: Ми хотіли б, щоби англомовні газети передали своїм читачам думку, що до того часу поки буде існувати такий величезний молох, як Совєтський Союз, не може бути думки про побудову европейського дому. Бо цей „слонь" міг би розвалити двері і повибивати

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

ПРАЗЬКИЙ ПРОКУРОР загрозив, *що оголосить* Комуністичну партію поза законом у місті, якраз напередодні до перших приготувань вільних виборів у Чехо-Словаччині. **У листі** до Центрального комітету Комуністичної партії прокурор Томас Сокол зробив порівняння комунізму з фашизмом, підкреслюючи, що останній є законно заборонений в Чехо-Словаччині. Газета „Свободне Слово" помістила деякі цитати з листа Т. Сокола, в якому він пише, що комунізм і фашизм мають такі спільні характеристики: „знищення всіх демократичних прав, методи терору та громадської демагогії". Жодних коментарів на цю тему не дало ні міністерство справедливости, ні бюро президента Вацлава Гавела. Комуністична партія заявила, що свій коментар подасть пізніше. Виявляючи свій протест, комуністичні представники у парляменті — їх є 40 відсотків — не з'явилися на наради парляменту, де мала обговорюватися справа долі міністра внутрішніх справ Ричарда Сахера, якого обвинувачено, що повівся надто поблажливо з розв'язаною тайною поліцією.

ПРЕЗИДЕНТ ПІВДЕННОЇ АФРИКИ Ф.В.де Клерк заявив, що створено спеціяльну судову комісію для прослідження вживання пальної зброї поліцією проти демонстрантів у негритянському селищі 26-го березня. Комісію очолив суддя Ричард Ґолдстон, відомий суддя апеляційного суду, якого у легальних колах Південної Африки та поза її кордонами уважають науковцем і дослідником громадських і людських прав та помітно незалежним юристом. У вище згаданій демонстрації було вбито 17 осіб і біля 400 осіб було поранено.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА МІХАЇЛА Ґорбачова продовжує обговорення досі не закінченого пляну для перебудови економіки. Після цілої серії приватних зустрічей М. Ґорбачов заявив, що він є задоволений ходом нарад та представленими йому можливостями для схвалення, щоби ввести країну поступово до економіки частинно вільного ринку. Одначе він також підкреслив, що він ще далі хоче „додаткових свіжих думок" з різнородних джерел. Наприкінці цього місяця президент Ґорбачов повинен вибрати з висунених пропозицій біля 30 законопроєктів ціллю яких буде позбутися комунізму, оминаючи високу інфляцію та масове безробіття. „У цьому випадку є важливим пам'ятати про моральнїл та психологічні наслідки", — підкреслив М. Ґорбачов у своїй заяві, що її розповсюдило офіційне пресове аґентство ТАСС.

Вшанують пам'ять Івана та Юрія Липів

Львів. — Тут у травні відбудеться свято вшанування пам'яти батька і сина, Івана та Юрія Липів.

В суботу, 5-го травня, в Винниках біля Львова, о 2-ій год. по полудні відбудеться Панахида на могилі Івана Липи (1865-1923).

В неділю, 6-го травня, в селі Бунів Яворівського району Львівської области відбудеться о 1-ій год. по полудні Панахида на могилі лікаря та письменника Юрія Липи (1900-1944).

Літературно - музичний вечір, присвячений пам'яті батька і сина, 90-літтю та 125-літтю з дня народження Липів, відбудеться у Львові в понеділок, 7-го травня, о год. 7:30 вечора в клюбі НДУРТУ, вул. Наукова, 7а.

В АМЕРИЦІ

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Джорджа Буша готує новий плян в рамках роззброєння, маючи наміри цілковито відмовитися від модернізації тактичних ракет наземного базування „Ланс", розміщених на території Західньої Німеччини. Сенатор Сем Нанн, який має вагоме слово у військових справах, закликав у четвер, 19-го квітня, щоб ЗСА цілком елімінували наземні нуклеарні ракети та нуклеарну артилерію в Европі. Дж. Буш та його дорадники впевнені, що ситуація у Східній Европі за останній час настільки змінилась, що вже немає загрози нападу на демократичні країни на цьому континенті. Становище Адміністрації Дж. Буша підтримують союзники ЗСА у НАТО, особливо західньонімецький канцлер Гельмут Коль, президент Франції Франсуа Міттеран та прем'єр-міністер Великобританії Марґарет Тачер. Але програма модернізації тактичних ракет має багато прихильників у колах впливових політиків і спеціялістів, які вважають, що ЗСА повинні створити нове покоління ракет „Ланс" та розмістити їх на своїй території, щоб в разі необхідности швидко перекинути до Европи.

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ гостро критикує сенатора з Кензасу Боба Дола, який запропонував зменшити фінансову допомогу ЗСА Ізраїлеві. На пресовій конференції в Капітолю лідери Палати Репрезентантів зачитали відктитого листа до сен. Дола, в якому він обвинувачується у „персональному нападі" на американських жидівських лідерів та у справі резолюції про визнання Єрусалиму столицею Ізраїля. „На жаль деякі люди вважають вас антисемітом, якщо ви не погоджуєтеся з політикою ізраїльської влади", — сказав Б.Дол. „Лідери проізраїльського лоббі короткозорі та еґоїстичні у своєму завзятому намаганні за будь-яку ціну зберегти рівень фінансової допомоги Ізраїлеві".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc at 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster Send address changes to

Svoboda 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Tel (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City N J

Передплата на рік $40.00 на півроку — $22.00 на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно За кожну зміну адреси — $1.00
Чеки і money orders виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

P O Box 346 Jersey City N J 07303

Закладники

У середньовіччі відоме було явище „Равбріттерів". За хащами на перехресних дорогах Середньої Европи скривалися „лицарські грабіжники", чигали на подорожніх, нападали і грабували їх. Але це були ще „джентлмени" у порівнянні з новітньою добою історії, коли народилася ловля людей, як звірів. Ще живі у пам'яті облави за нацистської окупації у Другій світовій війні, коли гестапівці замикали вулиці, виарештовували всіх без розбору мужчин і жінок, і щойно потім пересівали — одних звільняючи, інших засилали до страхітливих концтаборів. Подібно робили большевики. Наче символом їхніх ловів за невинними людьми були „чорні ворони": криті чорні поліційні авта, які обов'язково вночі заїздили під дім і витягали відтіль „ворогів народу".

Інший рід новітнього злочинства — це схоплювання людей на вулицях і тримання їх роками, щораз зміняючи місце ув'язнення та постійно погрожуючи вбивством. Найбільшого розголосу у світі набрала подія у столиці Ірану (колишня Персія) Теграні: захоплення силою американської амбасади у 1978 р. та ув'язнення всього 82-членного тамошнього персоналу. Їх тримали, як закладників 444 днів. Це було за президентури Джиммі Картера, і його невдала спроба визволити тих американців збройною силою — коштувала йому прогру у найближчих виборах. 82 американські закладники у Теграні вийшли на волю саме в день інавгурації президента Роналда Реґена. Наїзд на американську амбасаду і ув'язнення тамошнього персоналу сталося ніби з помсти за те, що Америка дала політичний азиль останньому шахові Реза Пехлеві, який був вірним союзником Америки. Революцію проти нього провели іранські аятолли, впливова верства мусулманських духовників, яких вдарила по кишені земельна реформи, що їх проводив шах Пехлеві. ЗСА розірвали тоді дипломатичні взаємини з Іраном і заблокували мультимільйоновий маєток Ірану в Америці. Цей стан триває по нинішній день. Але мусулманські фанатики, зорганізовані головно у підпільній організації „Священна війна за визволення Палестини", проводили й проводять далі ненависницькі супроти Америки дії. Та організація призналася до схоплення на вулицях Бейруту, столиці Ливану, восьми американців, здебільша професорів тамошнього університету й журналістів.

В останніх тижнях були кількакратні поголоски, що ось-ось мають звільнити всіх західних закладників, ув'язнених десь у Ливані чи в Іраку. В останніх днях у ливанській газеті появився короткий комунікат згаданої мусулманської терористичної організації, що „до 48 годин" вийде на волю один із трьох ув'язнених американських професорів. Державний секретар Джеймс Бейкер перестеріг, щоб не вірити тій заяві, бо подібні попередні виявилися фальшивими. В минулому місяці французький уряд скористав із посередництва лівійського диктатора Муаммара Каддафі і за ціну відновлення дипломатичних взаємин Франції з Лівією — вийшли на волю троє французьких громадян. Америка принципово не признає ніякого викупу, щоб не створювати прецеденту, що можна схоплювати невинних осіб, щоб ними шантажувати Уряд.

Злочинне схоплювання людей на вулицях було колись і в Італії. До історії політичних убивств перейшло убивство колишнього італійського прем'єра Альдо Моро, якого схопили, вбивши його прибічну охорону, вбили і тіло викинули на вулицю. Такого тепер на европейському континенті вже нема.

Грабежі були, є і будуть. Особливо в американських великих містах, і з них на першому місці Ню Йорк, є тереном буквально щоденних грабунків. У білий день вихоплюють жінкам торбинки, грабують у підземках, гинуть від рук грабіжників водії таксівок. Але схоплювання, ув'язнення і знущання над ні в чому невинними особами з політичного фанатизму, та ще й організаціями, що зловживають Господнім іменем, це цілком особливе дикунство.

Один із теперішніх впливових іранських аятоллів недавно заповів, що до кінця цього року вийдуть на волю всі закладники. Дай Боже, щоб так сталося, бо явище закладників — це ганьба людства у XX сторіччі.

ВІДРОДЖЕННЯ ЧЕРЕЗ ПОРАЗКИ І ТРАГЕДІЇ

I.

(ФКУ) — Одна з подій, яка дозволяє вірити, що українознавчі студії осягнуть своє належне місце в світовій науці, відбулася минулого року на конференції в Неаполі, в Італії, коли засновано Міжнародну Асоціяцію Україністів. Темою конфедерації була „Історія української культури. Проблеми і перспективи". В ній взяли участь учені багатьох країн і теж професори Гарварду.

Метою новоствореної Асоціяції є сприяти розвиткові українїстичних студій у різних країнах світу встановлювати обмін науковими інформаціями, джерелами для наукових досліджень, підготовляти молодих дослідників в галузях україністики, ширити знання про українську культуру в світі. Для виконання цього створено окремі національні осередки асоціяції, які, по змозі, об'єднають українїстів даної країни і виконуватимуть інформаційну працю. З рамени Асоціяції будуть також діяти комісії зі спеціяльними призначеннями: археографічна, видавнича, бібліографічна та комісія для ширення української культури. Асоціяція має зорганізувати перший Міжнародний Науковий Конґрес Українїстів у Києві восени 1990 року.

Усі ці події коротко відмічено в нашій пресі, хоч оцінки деяких авторів дописів не були зовсім прихильними. Годі, одначе, осуджувати організацію ще в зародку, особливо при незнанні ширшого контексту її цілей та завдань. Все таки цікаво спостерігати, яке значення і які завдання бачать в цій Асоціяції україністи з України.

„Старт з руїни космодрому" — такий заголовок дала учасниця конференції Оксана Пахльовська своїй статті про неапольську конференцію та Міжнародну Асоціяцію Українїстів на сторінках „Літературної України" (чч. 29–32, 1989). Авторка — поетеса, науковий співробітник Інституту літератури ім. Шевченка АН УССР, вона є дочкою відомої української поетеси Ліни Костенко. Стаття в багатьох місцях сміливо і відверто розглядає причини, чому в Україні україністика не розвивається нормально: „...Українська культура — єдина на світі культура, яка досі не мала міжнародних іституцій, — пише авторка. — Особливо гірким стало нарешті глибоко усвідомлене відчуття нашої штучної одірваності від европейських і світових рівнів науки, відчуття професійно невідшкодованих втрат через повну руйнацію комунікативної системи нашої культури..."

Авторка осуджує брак нормальних контактів: „...Чому для нас, українських літературознавців, повинно бути відкриттям, а не робочим моментом нормальних наукових зв'язків, спілкування з (західніми науковцями)... Чи корисна для нашої науки відсутність систематичного професійного спілкування з провідними польськими славістами... які, до речі, зусиллями наших науковців сімнадцять років не мали змоги приїхати на Україну... Де їхні книжки у нас?"

Про проблеми української науки О. Пахльовська пише: „...Подумаймо, як тяжко і непрошено завинила перед людьми вульгаризаторська тенденційна псевдонаука, зіткана з аґресивних ідеологем, монументальних догм і смислового вакууму, яка десятиліттями майже всуціль займалась грубою фальсифікацією історії, культури, літератури, профанацією науки, безцеремонною міфологізацією тоталітаризму, насильством над людським інтелектом і духом, пам'яттю і мораллю... Совєтській гуманітарній науці, як, врешті, й літературі, ще доведеться довго працювати, аби повернути собі моральний авторитет і відповідний статус у суспільстві..."

О. Пахльовська не щадить слів на критику: „Нам, молодшому поколінню, дуже хотілось почути від когось із авторитетних українських мовознавців думку про таке нечуване в історії цивілізованого суспільства відкриття, як 'національно-російська двомовність'... Де і в якому творі Леніна наводиться цей термін як керівництво до дії сучасним бюрократам? І чи взагалі не досить експлуатувати теоретиків революції, ретроспективно нав'язуючи їм ідеї і теорії, яких вони просто вже навіть через елементарну освіченість, висунути не могли?"

„А що ж маємо відчувати ми, молоді письменники, учасники Міжнародного Шевченківського форуму (відбувся весною ц.р.), сходячи під час круїзу з корабля на берег (Дніпра) і чуючи звернене до нас питання підлітка, здивованого нашою мовою: 'Вы поляки?'... Люди! В козацькому місті Черкаси, на батьківщині Шевченка, місцеві жителі не впізнають української мови. Не просто не люблять, не розуміють, не хочуть говорити, — не впізнають!"

„А в цей самий час Інститут літератури АН УССР як останнє слово шевченкознавства збирається випустити у світ книгу 'Інтернаціоналістський пафос поезії Шевченка'. У цей самий час інтернаціональний колектив авторів — співробітників Інституту мовознавства АН УССР — вже видав 'наукове' дослідження: „Украінско-русское двуязычие: социологический аспект" (Київ, 1988)... І це в час, коли — перестаньмо себе обдурювати! — українська мова гине. Науково кажучи: сфера її практичного функціонування зведена до катастрофічного мінімуму..."

Закінчення буде.

Михайло Кучер

У Воркуті ставлять п'єси М. Куліша, а в Херсоні тільки збираються

Миколу Куліша забуває не тільки Херсон, а й ціла Україна. Одначе дещо люди пам'ятають. У Херсонському драматичному театрі йшли п'єси Миколи Куліша „Маклена Ґраса" (1962), „Комуна в степах" (1986). Було також вирішено просити (чому не вимагати?) Міністерство культури УССР надати місцевому театрові ім'я Миколи Куліша.

На будинку колишньої місцевої Думи на стіні золотом написані імена „знатних" земляків, в тому числі М. Куліша. Що ж до Херсонського краєзнавчого музею, то там мало уваги приділяється літературному матеріялові. Але все таки в музеї зібрано біля трьох тисяч експонатів про життя і творчість сотні письменників, „переважно українських".

Одначе це офіційні відомості. Інакше виглядає справа із звітом письменницької делеґації, що відвідала Херсон для відзначення 45-річчя з дня народження М. Куліша. Рівень пошанування письменника на його батьківщині не рівняється вазі його. М. Куліш не тільки великий „радянський" письменник, але й визначний драматург світу. Чужоземні літературні критики порівнювали „Патетичну сонату" М. Куліша з „Фавстом" Ґате та „Пер Ґюнтом" Ібсена.

Прикро й соромно дізнатися, що на батьківщині М. Куліша Чаплинці відповідальна за „культуру" гукнула російською мовою: „Ах, если бы почитать этого Николая Кулиша".

Але як щось і робиться для пошанування письменника, то не з глибин власного переконання, а „щоб Київ не дорікнув".

Делеґація письменників з Києва знайшла в Херсоні „культурне безкультур'я", або „звичайне здивачіння". Все це вражає і приголомшує. Секретар Херсонської письменницької організації Микола Братан повідомив, що на першотравневій демонстрації не буде „жодного гасла українською мовою". Але останнім часом (коли?) створено постійну комісію Спілки письменників України для вшанування М. Куліша. Незабаром у видавництві „Дніпро" має вийти двотомник М. Куліша.

Херсонські екскурсоводи докладно розповідають туристам про перебування в місті і царів, і цариць, а про письменника М. Куліша навіть не згадують. Хоч подібне недавно трапилося туристам в ЗСА з Марк Твеном: запитані на вулицях міста люди, де поховано Марка Твена, призналися, що вперше таке ім'я почули і де похований не знають.

Недавно закінчився конкурс молодих естрадних співаків України. На конкурсі молдавани співали молдавською мовою, узбечки — узбецькою і тільки співак — „хлопець з Чернівець" співав російською мовою. Це вже за перебудови. Може й тому М. Куліша можна ставити у Воркуті, але не в Україні.

Юрій Р. Рибак

ГРИБИ ТЕЖ ВАЖЛИВІ...

Збиральництво — це найдавніший вид зайняття населення лісових та лісостепових районів України. Тут бо поруч ягід багато різноманітних грибів створюють додаток до бідної на білки їжі мешканців. Тому то і жартують, що „Голодному і опеньки — м'ясо".

На тему грибів збереглося дещо і в народній словесності. Діти слухають казку про війну грибів із жуками, а в популярній пісні згадується як „Дівчинонька по гриби ходила, В зеленім гаю заблудила...".

В Америці маємо теж гриби, однак їхнє довкілля дещо інше. Візьмімо, наприклад, мешканця Філядельфії. Йому зайве йти пішки у зелений гай, де міг би заблудити. Він сідає в автомашину і мчить простою дорогою у західньому напрямі... За нецілу годину їзди вже є серед грибів!.. І яке ж розчарування! Ці гриби не ростуть на лоні природи, а в темряві безвіконних будинків із штучно створеними кліматичними условинами, які саме вимагає культура грибів. І ще одне... У район продукції грибів можна теж попасти без мапи — вистачить тільки кермуватись реакцією власного носа, якому не тяжко почути, коли свіже повітря опановує неприємливий запах компосту.

Як інформує Американський грибний інститут з осідком у Кеннет сквері, центром пенсильвенського грибного району, що ця місцевість завдяки своїй традиції стала столицею культури грибів у ЗСА. Тут бо майже 95 років тому Вілліям Свайні завів першу фарму грибів. Його почин підхопила та продовжила італійська іміґрація сторивши підвалини для традиції, що з покоління у покоління існує досі... І хоча у природі нараховують яких 38,000 різних видів грибів, то комерційно росте тільки один — печериця (англ. table mushroom, лат. agaricus bisporus) із чотирма типами, а саме: біла, білява, брунатна або каліфорнійська та нова кремова, що має вигляди стати стандартною. Не легкою є культура грибів, бо вони надзвичайно вразливі на різні недуги і вимагають процесу вирощування, який вважають найтяжчим у цілій аґрарії. Побоюючись риску принесення недуги ззовні, дуже рідко дозволяють стороннім особам відвідувати приміщення. А ті, що бачили, порівнюють свої враження з підземною копальнею, де панує темрява, а робітники нагадують гірників з світлом на шоломі.

Грибна індустрія у ЗСА має теж свої заковики і мусить радше боротись із втриманням потрібної продукції. У 1970-их роках велику конкуренцію створив був Тайван, який кинув на американський ринок гриби у пушках по надто низьких цінах. І це мало неабиякий вплив, бо 75 відс. тодішньої американської продукції ішло у консерви. Та повіяв новий вітер, який змінив ситуацію. Раптом відкрито у пушках... ботулізм, себто дуже шкідливі бактерії в харчі, коли його приготовлювати неправильно... Споживачі негайно на це зареаґували. З поличок крамниць зникли пушки з грибами і здавалось, що прийшов кінець... Та комусь прийшла ідея пропаґувати сирі гриби, які здобули теж популярність у салатних буфетах. У висліді нині ціла індустрія орієнтується на свіжий продукт.

Останнього року зібрали у ЗСА около 640 мільйонів фунтів грибів, а пересічна консумція виносила три фунти на американця; канадієць спожив два рази більше, а західньоевропеєць дещо більше... І не дивно, що їдять гриби, бо вони мають у собі білки, товщі, вуглеводи, невелику кількість вітамінів, як теж кальцій. Головно у диких грибах є багато ароматичних і екстративних речовин, що відчувається у високій смаковій якості грибних страв. Відносно ж здоров'я, то вважають, що саме гриби сприяють посиленому виділенню шлункового соку і кращому перетравленню їжі.

Але може найбільша небезпека для індустрії грибів це обмеження експансії, бо землю довкруги заводів викуповують на будову нових домів, куди поселюються американці, що належать переважно до середньої кляси і звичайно це є їхня перша власність. Вони дуже люблять їсти гриби, однак постійно нарікають на неприємливий запах компосту, який „затроює" їм свіже повітр'я. Головним же складником компосту є кінський гній, що доставляють аміші — дуже консервативні рільники, а при тому переконані противники механізації. Здається, що теж під впливом загальної акції чистоти повітр'я новопоселенці вимагають осунення чи пак контролю „ферментуючого" компосту. Але це нелегка справа, що компост — це основа культури грибів і без нього не було б нічого. Тому автохтони в обороні свого існування мають вияснення: „Ми тут були перші, а ви є зайди. Тому мусите з тим погодитись, що тут знайдете!"

В українській кухні гриби відомі і готують із них багато страв у смаженому, вареному і тушкованому виді, як теж підливки... Кілька років тому The Philadelphia Inquirenr подав був репортаж про ресторан Ulana's (власниця Уляна Мазуркевич), де згадано теж грибну юшку, яка своїм смаком і ароматом здобула серед американських відвідувачів ресторану популярність для української кулінарії.

П. Данилюк

Книга про забуті українські землі

В 1968 році на книжковому ринку появилася досить об'ємиста книга п.з. „Нарис історії Холмщини і Підляшшя". При кінці минулого 1989 року Інститут Дослідів Волині перевидав цю працю другим накладом.

Книгу про Холмщину і Підляшшя, українські землі, які тепер входять в склад Польської Народної Республіки, написав відомий діяч Холмської землі інж. Євген Пастернак. Видав її, як уже згадано вище, Інститут Дослідів Волині в серії „Волиніяна" ч. XVII.

Праця Пастернака охоплює новіші часи історії Холмщини і Підляшшя та є поділена на 27 розділів, що мають 69 підрозділів, які розглядають всі галузі життя цих наших українських земель, які після Другої світової війни майже всіми забуті.

„Нарис історії Холмщини і Підляшшя" (Новіші часи) має 466 сторінок друку і охоплює період від 1795 року (коли було підписано умови між Росією й Австрією про остаточний поділ Польщі) і приблизно до 1960 року. Велику частину книги займають різні документи: заяви, протести, світлини зруйнованих поляками українських церков та кілька мап.

Автор книжки з великим болем пише про нищівну політику Польщі і байдуже ставлення як Ватикану, так і польської католицької ієрархії під час нищення українських православних церков на Холмщині та про масові вбивства українських громадських та культурно-освітніх діячів польськими підпільними організаціями під час Другої світової війни.

Книги Є. Пастернака написана легким стилем, що нею зможе користати як науковець-дослідник тих земель так і звичайний читач, який бажає довідатись більше про ці несправедливо забуті українські землі. Вона є цінна висвітленням промовчуваних подій, особливо про те, що діялось там протягом XIX і XX століть. Її цінність у документації, яка докладно вказує на події, де й коли що відбувалося.

Холмщина і Підляшшя — це дві провінції (частини) українських земель з

(Закінчення на стор. 4)

Ірена Ванчицька

ПОРТРЕТИ

I.

Початок Другої світової війни закінчився блискавичною перемогою Німеччини, і „моцарствова" Польща розлетілася протягом двох тижнів. Українською землею перекотилися війська завойовників — блискучо вивінована і здисциплінована німецька армія та жалюгідно вбога — совєтська. Злощасного 17-го вересня 1939 року совєтські війська перейшли ріку Збруч й окупували Галичину. Це страшне невідоме, про яке ми знали тільки з преси, стало дійсністю. Жах, розпука й безнадійність огорнула жителів галицької землі. Хто мав змогу втікав за Сян і Буг до німців, бо життя у визволеній Україні ставало з кожним днем щораз більш жорстоким.

Пригадую, коли одного дня прийшов до хати моїх батьків совєтський комісар з місцевим міліціонером Померанцом з об'явою негайно звільнити мешкання. На наші прохання і плач, міліціонер відповів брудною лайкою, погрозами й криком „щоб до години не стало тут вашого буржуазного кодла".

І несподівано впали слова совєтського командира:

— Замовчи ти сволоч — а до нас звернувся — ви можете залишитися у своїй хаті.

З цього часу почав приходити до нас цей совєтський старшина і на велике наше здивування оповідав багато про умови і життя у Совєтському Союзі, особливо про чудовий Кавказ, його родинну сторону. Одного разу прийшов після мітинґу і переказував як місцева жидівочка вітала совєтську владу польською мовою:

— Нині зайняли ви панську Польщу, а завтра підете на Берлін і Париж.

— Куди нам до Берліну й Парижу? — питав, дивувався. Не вірив тоді совєтський командир, що завдяки Америці ця обдерта, брудна, голодна армія дійде то Берліну.

* * *

Страх перед „визволителями" вигнав нас з рідної хати, і люту зиму 1940 року ми зустрічали на гостинній холмській землі — спершу в селі Кулаковичах, а опісля в місті Грубешові, де вже була численна громада українських втікачів. Ніхто не думав тоді, що ця хоробра армія з написами на поясах „Ґот міт унс", а особливо адміністрація культурного „герренфольку", так безоглядно й жорстоко буде поводитися на окупованих теренах.

І знову пригадую, як одного дня прийшов до нас війт зі села Кулаковичі з проханням.

— Рятуйте, бо злий Ґустап (Ґестапо) не дає жити, беруть людей на розстріл за нездачу контингенту.

І ще цього самого дня я їхала з листом батька до Замостя, де адвокатом був д-р Богдан Карпевич. Побачивши адвоката Карпевича і довше з ним поговоривши, я зрозуміла чому місцева німецька влада ставиться до нього з такою пошаною. Його елеґантність, спокійна, рішуча певна себе поведінка, а понад усе висока культура мусіла імпонувати кожному. Про його блискучі промови, як оборонця в суді, було нам відомо, а я мала нагоду цього вечора почути його надзвичайно зворушливу доповідь на Шевченківськім святі у Замості. Доктор Карпевич говорив так щиро і просто до слів Тараса Шевченка „Обніміте брати мої, найменшого брата!" І тоді я зрозуміла, що це не пусті слова, а велика любов до цих найменших братів, що їх гнобила німецька влада.

* * *

У Яворові біля Львова, місті старих, патріотичних міщанських родів, у воєнні роки проживав з родиною д-р Юрій Липа, письменник, поет, лікар, а перед усім чудова людина. Його лагідні замріяні очі, здавалося, не бачили зла, а м'який голос заспокійливо впливав на пацієнтів. Недаром хворі приїздили здалека за порятунком і вірили, що д-р Липа зуміє допомогти в найтяжчих випадках. Кожного дня ви бачили довкола його хати багато селянських возів, а на них лежали хворі, які довго чекала на свою чергу. Доктор Липа, крім лікування, записував різні обрядові пісні і приповідки, а дружина Галина прогодовувала пацієнтів та теж збирала взори вишивок із різних сіл. У цих страшних звірських часах, двійка цих шляхетних добрих людей, здавалася пришельцями з іншої пляннети, прямо з неба. Часто в неділю можна було зустрінути д-ра Липу на луках, або в лісі, де збирав він різні зела і коріння, якими лікував пацієнтів. Він навіть був видав книжку про зела.

І тоді коли червона навала покотилася вдруге по нашій землі, а багато мешканців міста покидало надбане прадідами майно і втікало в невідоме, доктор Липа залишився, бо у великих яворівських лісах боролися геройські повстанці, які потребували лікарської опіки. В цих лісах згинув він на пості лікаря-воїна, як герой.

* * *

Хоробра німецька армія програвши війну на Сході (завдяки божевільній політиці Гітлера), втікала мов стадо сполоханої череди, а з ними всі, хто на власній шкурі пізнав червоних „визволителів". Одних втікачів підбирали військові авта, інші їхали власними возами, а були й такі, що ішли пішки, тільки з наплечниками на захід, щоб тільки подальше...

Переживши всі поневіряння і страхіття цієї мандрівки, про яку можна би написати фільмовий сценарій, ми зустріли кінець війни у чудовій чеській місцевості Чагрово, де добрі господарі Покорні гостили нас, мов рідних.

Та скоро це добро ми мусіли покидати, бо червона навала сунула, мов лявіна, а їхні людолови схоплювали втікачів і вивозили на „родіну".

Закінчення буде.

Балтійські святкування з участю українців

Ню Йорк. — В той сам день, як Литва проголосила свою незалежність, тобто 11-го березня 1990 року, Балтійська жіноча рада відзначувала своє 43-ліття у приміщеннях Бостонського дому. Юта Курман, голова ради, привітала основоположників цієї організації, дипломатів і гостей. Після привітів, повних надій та сподівань обережно висловлених кожним із присутніх дипломатів трьох балтійських народів, присутні відспівали всі три національні гімни. Присутніми на цих святкуваннях з дипломатичного світу трьох республік були: генеральний консул естонської місії Ернст Яксон, радник латишської місії у Вашінгтоні Вальдемарс Крайцберс і генеральний консул Литви Аніцетас Сімутіс.

Головним промовцем був д-р Петро Матіяшик, співредактор „Українського Квартальника", якого присутнім представила Марія Душник, почесний член Головного Центру УНС. Темою його доповіді було „Національне визволення та европейське демократичне відродження". Доповідач заторкнув у своїй промові найновіші події у Східній Европі, включно із справою об'єднання двох Німеччин, підкреслюючи, що наступним кроком мусить бути деколонізація та розчленування СССР. Д-р Матіяшик сказав, що „зменшений Совєтський Союз не є кінцевою розвязкою, Україна та всі поневолені народи мусять стати незалежними, а єдиною запорукою безпеки Прибалтики є визволення України та кінець СССР". Доповідач погратулював А. Сімутісові з нагоди проголошення незалежности Литви, при тому зазначуючи надію, що інші народи Прибалтики зроблять це саме, як також Україна та інші народи совєтами окупованих республік.

По короткій музичній програмі відбувся церемоніял введення новообраної голови Балтійської жіночої ради Алдони Пінч, з литовської групи.

На святкуваннях 43-ліття Балтійської жіночої ради в Ню Йорку (зліва): Д-р Петро Матіяшик, Вальдемарс Крайцбергс, Юта Курман, Ернст Яксон, Марія Душник і Аніцетас Сімутіс.

У Філядельфії вшанували першого президента УОКЦентру

24-го лютого філядельфійська громада гідно відзначила десятилітню працю президента Українського Освітньо-Культурного Центру д-ра Олександра Черника, подиву гідну працю, в наслідок якої розбудовано УОКЦентр до справді несподівано імпозантного стану, не допущено до занепаду українського освітньо-культурного і товариського життя Філядельфії й околиці і піднесено це життя до небувалого дотепер розмаху і динаміки.

Сенатор Ґрінліф передає чек на 25,000 дол. президентові УОКЦ. Зліва: Флоріяна Блос, комісіонер округи Монтґомері, Джан Д. Факс, стейтовий конґресмен, сен. Стюарт Ґрінліф, президент УОКЦ.

Відзначення почалося коктейлем в елеґантних приміщеннях недавно добудованої частини Цнетру, яка вигідно примістила 337 українських учасників імпрези та кільканадцять американських гостей. Під час коктейлю стейтовий сенатор Стюарт Ґрінліф вручив нововибраному президентові Центру інж. Борисові Захарчукові чек від сенату Пенсильванії у висоті 25 тисяч дол. на потреби Центру.

Звичайно ми не розписуємося про такі „матеріяльні" речі як буфет, але у цьому випадку не можна промовчати кілька тисяч канапочок й інших фантастичних смаколиків, що їх приготували активістки Центру, під проводом Іванки Луцишин, та артистично розложили на гарно удекорованих столах. Про справді високо-мистецьке прикрашення залі квітами подбала одна з провідних активісток Центру Віра Андрейчик.

Бенкет почався о. год. 7:30 вечора. Відкрив його новий президент УОКЦентру інж. Захарчук. Владика Митрополит Стефан Сулик започаткував цю частину вечора молитвою. Дальше ведення бенкету президент УОКЦентру передав у руки д-ра Володимира Карпинича, який виявив себе добрим жартуном.

Опісля слідувало висвітлення півгодинного фільму, що у ньому його продуцент, президент „Trident Video Productions" Ігор Лесик утривалив і змонтував у знамениту цілість різні епізоди із життя-діяльности Центру у першому десятилітті його існування. Це фільм, з українським або англійським текстом, можна купити за 20 дол. у Центрі: UECC, 700 Cedar Road, Philadelphia, Pa. 19111, або телефонуючи на число (215) 663-1166.

Новий і колишній президент УОКЦентру: інж. Борис Захарчук (зліва) і д-р Олександер Черник.

Після цього новий президент УОКЦентру подякував д-рові Черникові за його величезні заслуги в організації і блискучій розбудові УОКЦентру і вручив йому почесну грамоту. Інж. Захарчук подякував теж усім громадянам й організаціям, які визначно причинилися до росту УОКЦентру, і вручив почесні грамоти фундаторам, громадянам й організаціям, які жертвували дотепер по 10,000 дол. або більше на УОКЦентр, а саме: Іванові і Діяні Гинянським, д-рові Олександрові і д-р Зені Черникам, Павлові і Наталії Масним, інж. Борисові і Дзвінці Захарчукам, Фундації Юрія і Розалії Лесюків, т-ву „Рідна Школа", Українській Кредитовій Кооперативі „Самопоміч", Українській Щадниці, Філядельфійському відділові Товариства Українських Інженерів та бристольському Горожанському Клюбові, який жертвував на УОКЦентр під час самоліквідації.

Опісля відомий приятель української громади і зокрема УОКЦентру сенатор Ракс (завдяки йому УОКЦентр одержав у минулих роках разом 200,000 дол. від стейту Пенсильванія) відчитав рішення сенату Пенсильванії, який висловив д-рові Черникові признання за його велику жертвенну працю для добра загалу.

Подібне рішення і признання від Палати Репрезентантів Пенсильванії відчитав конґресмен Джан Д. Факс.

Після цього д-р Черник розказав коротко про початки УОКЦентру та про людей, які своєю жертвенністю і трудом помогли закупити і розбудувати УОКЦентр. Опісля коротке слово виголосив Владика Митрополит С. Сулик, який сказав, що він молиться до Бога, щоби Всевишній дав цю ідейність та ентузіязм, які ми бачимо сьогодні тут, майбутнім українським поколінням.

Імпрезу збагатили ще споминами про Черника або мистецьким „тягненням лаха" з нього: своячка д-ра Черника Оксана Фарійон, Теофіль Старух, адвокат центру Данило Максимюк, Христина Кульчицька та д-р Альберт Кіпа.

На закінчення бенкету новий президент подякував присутнім за чисельну участь у бенкеті і окремо подякував Ріті Послушній, голові бенкетового комітету, та Вірі Андрейчик й Іванці Луцишин за їх великий вклад праці у приготування цієї успішної імпрези. В приході до гостинниці була влаштована виставка під назвою „10-ліття Українського Освітньо-Культурного Центру, яку оформила Дзвінка Захарчук.

Я. Татомир

Син дивізійника Дж. І. Загачевський став підполковником американської армії

Підполковник Дж. І. Загачевський (зліва) приймає ґратуляції від полковника Дж. Леонарда.

Джордж Ігор Загачевський-син Марії та Евстахія Загачевських. Його батько — відомий дивізійний письменник і маляр.

Джордж закінчив Тексаський Ей енд Ем університет в 1972 році. Військовий вишкіл перейшов в кадетському корпусі Тексас Еґґіс і у ранзі поручника другого ступня поступив до армії.

1-го жовтня минулого року одержав підвищення до ранґи підполковника американської армії. Дж. І. Загачевський є на становищі дійового старшини у Польовій оперативній аґенції Головної квартири поза Вашінґтоном. Він — відповідальний за випрацювання і формулювання процедур щодо безпеки і надійности спеціяльної зброї для армії.

Одружений з Катериною Ганлій. Мають двоє дітей: дочку Тересу — 13 років і сина Марка — 10 років. Батьки Джорджа належать до 437-го Відділу УНС в Рочестері, а він сам має вже виплачену полісу у тому ж Відділі.

Роман Б. Припхан

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

У ЧЕТВЕР, 19-ГО КВІТНЯ, Ватикан відновив дипломатичні стосунки з Чехо-Словаччиною, роблячи цим ще один крок у напрямі посилення римо-католицьких впливів у країнах Східньої Европи. Це повідомлення появилося два дні перед відвідинами Папи Івана Павла II Чехо-Словаччини, в якій проживає біля 15.5 міл. римо-католиків. Чехо-Словаччина є наступною з цілого ряду східньоевропейських країн, які відновлюють дипломатичні відносини з Ватиканом. Першою була Польща ще минулого року, в лютому відновила відносини Мадярщина та місяць тому встановлено стосунки з Совєтським Союзом, перші від часів революції, хоча й не повні. Незабаром сподіються на відновлення дипломатичних зв'язків з Румунією.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого
МУЖА І БАТЬКА

бл. п.

ЛОРЕНТІЯ ЯНҐА

відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в неділю, 29-го квітня 1990 р. о год. 9-ій ранку
в українській католицькій церкві
Богоявлення Пречистої Діви Марії
171-21 Underhill Avenue, Fresh Meadows, Queens, N.Y.

За упокій Душі про молитви просять:
дружина — ХРИЗАНТА
донька — МЕЛАНІЯ

У глибокому смутку повідомляємо Приятелів і Знайомих, що в п'ятницю, 20-го квітня 1990 р. з Волі Божої відійшов у Вічність

БАТЬКО, ДІДУСЬ І ДЯДЬКО

св. п. генерал-поручник Армії УНР

Степан С. Самійленко

учасник української національно-визвольної війни 1917-1921 рр.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в середу, 25-го квітня, о год. 10:30 ранку в Церкві-Пам'ятнику св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Покійний залишив у смутку:

дочку — АЛЕКСАНДРУ з мужем
внуків — ДЕНИСА, ЕРІКА
і правнуків
племінників —
ІВАНА з дружиною і сином ОЛЕГОМ з Родиною
ВАСИЛЯ з дружиною і донькою ОЛЬГОЮ
та ближчих і дальших Родичів

•

Просимо замість квітів пожертви складати на Фонд Симона Петлюри та на бібліотеку Симона Петлюри у Парижі.

Дорогій нашій Подрузі
ІРЕНІ ВОЛОШИН І РОДИНІ
найглибші співчуття з приводу невіджалуваної втрати.
Дорогого Батька

бл. п. Миколи Фтомина

складає

вокальний Ансамбль „НАМИСТО"

Вшановуючи пам'ять

д-ра Григорія Явного

лікаря та добродія нашої родини
на УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
100 дол. складають

Дарія і Володимир СЕМЕҐЕНИ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого й Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

бл. п. інж.

Ярослава Кузьмина

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
дня 1-го травня 1990 року

в катедрі св. Йосафата в Пармі, Огайо;
в церкві св. Йосафата в Воррен, Миш.;
в парафії св. Тройці у Вашінґтоні, Д. К.;
в обителі оо. Студитів у Кастельґандольфо.

Просимо Приятелів та Знайомих злучитися з нами у молитвах за спокій душі Покійного.

•

ПОДЯКА

Цією дорогою складаємо сердечну подяку Родині, Приятелям і Знайомим, які брали участь у похоронних відправах, прислані квіти та в цей болючий для нас час виявили щирі співчуття і підтримку.

Дякуємо Всеч. о. Андрієві Гановському за духову опіку та похоронні відправи. Дякуємо рівнож Всеч. о. Тарасові Лончині за участь в похоронах і прощальні слова, інж. Романові Грабцеві за прощання від Товариства Інженерів, а інж. Ярославові Сидорові від Пластприяту. Дякуємо мґрові Созонтові Качалі, приятелеві Покійного, за переведення тризни, а за теплі спомини інж. Романові Грабцеві, д-рові Миколі Грушкевичеві, мґрові Адамові Вовкові й Нусі Глинській.

Слідуючі особи зложили свої датки в пам'ять Покійного:

СЛУЖБИ БОЖІ: А. Вовк, А. Волошин, З. Городиський, Я. С. Городиські, Р. М. Грабець, д-р М. М. Грушкевичі, д-р Д. Х. Дубаси, Е. Дубас, І. Заячківська-Гаврилюк, Н. Йоганна, д-р М. О. Конюхи, Б. М. Лісовські, М. Маланчук, Н. МекКей, В. Небеш, д-р Р. І. Палажії, Ю. А. Полянські, В. Романів, І. Сапук, Р. Сікорський, М. Стефаник, Л. Яцишин.

КАТЕДРА СВ. ЙОСАФАТА: 500 дол. — Родина Кузьминів; 100 дол. — мґр С. Р. Качали; 60 дол. — Товариство Інженерів; 25 дол. — д-р В. Л. Базарки, д-р Д. Войтина, М. В. Кавки; 20 дол. — З. Городиський, д-р А. Клос, В. Ліщинецький, М. Я. Піхурко, О. Федун, М. І. Федьків, С. Цегельська; 10 дол. — Д. Басалик, І. Н. Бачинські, С. Хома.

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД ЦЕРКВИ СВ. ТРОЙЦІ В СІЛВЕР СПРІНҐ, МД.: 100 дол. — д-р В. Р. Лончини, М. Маланчук; 80 дол. — о. Тарас Лончина; 50 дол. — Д. Дудра, Д. Кузьмин; 25 дол. — О. Лончина; 20 дол. — І. Винницька, Б. М. Лісовські, Л. Мудра; 15 дол. — В. Смаль-Стоцька; 10 дол. — П. Кармазин, А. Фединський.

Оо. СТУДИТІВ: 40 дол. — К. Дрогомерецька; 30 дол. —, Д. Кузьмин, М. Маланчук; 20 дол. — Я. Я. Кришталовичі, В. Б. Міхняки; 10 дол. — Т. Врублівський, І. Кашубинська, С. Маланчук, В. Пестик.

МЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ СУА: 196 дол. — 33-ий Відділ СУА в Клівленді.

ПЛАСТ: 50 дол. — Б. К. Пащини.

ПЛАСТОВА ОСЕЛЯ: 30 дол. — Р. Х. Раковські.

СКВУ: 100 дол. — Д. Кузьмин.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЮ ЙОРКУ: 25 дол. — д-р А. Школьник, Д. Кузьмин.

Всім жертводавцям щире Спасибі, а Покійному Вічная Пам'ять!

Дружина ДАРІЯ з Родиною

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в п'ятницю, 20-го квітня 1990 р. відійшла у Вічність

наша Дорога
МАМА, БАБУНЯ, СЕСТРА І ТІТКА

бл. п.

Антоніна Пилипівна Кушніренко
з дому Марченко

Покійна народилася в Полтаві, Україна.

ПАНАХИДА в понеділок, 23-го квітня о год. 7-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.

ПОХОРОН у вівторок, 24-го квітня 1990 р. о год. 9-ій ранку в українській православній церкві св. Тройці при Lyons Ave., Irvington, N.J., де буде відправлена Заупокійна Служба Божа, а опісля Тлінні Останки будуть перевезені на український православний цвинтар св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

донька — ЗІНАЇДА з чоловіком МИКОЛОЮ МИСЬКІВ
внучки —
НАТАЛКА з чоловіком ДЖАНОМ ДРАДСОМ
І РОКСОЛЯНА
брат — ПЕТРО з дружиною ПЕСЕЮ МАРЧЕНКО
племінник — ЮРІЙ МАРЧЕНКО з сином ПЕТРОМ і дочкою ЛІЗОЮ
родина — РАЇСА і ЮРІЙ ЧОРНИЙ з сином ІГОРЕМ

Нема вже між нами „Марічки"

У вступному вірші до своєї книжки „Це — я ...", „Марічка" згадує „початі думи" та „палітру й розпочатий пейзаж". Одне і друге, хоч як вона прагнула, не пощастило їй продовжити.

З її писанням ми ознайомились, коли вона почала друкувати свої знамениті нариси в підвалах „Свободи".

Наш жаль, що вона вже відійшла в потойбічний світ, якоюсь мірою злагіднює те, що вона залишила нам свої „Конвалії". З жадібною цікавістю вчитуємося в її збірку оповідань і нарисів. Читаючи, нам увижається наш рідний край із чудовою природою — золотистими полями, голубосріблястими річками, зеленими лісами, гаями, різнобарвними запашними рослинами та квітами. Може саме й тому від квітів має назву її збірка. Авторці „Конвалій" не лише ввижалася рідна сторона, що в неї була „наче зачарована казка" але за нею, як видно, крокували пахощі квітів рідної землі.

Тепер, коли в Україні відкрилася можливість відвідати своїх рідних за океаном, ніхто зі Сойчиного гнізда, що краса його околиці, як „Марічка" казала, „полонила серце й душу", не прилине відвідати свою улюблену мізинну сестричку. Залишається лише вислати рідним її першу й останню книжку, в якій вони на самому початку цієї книжки знайдуть відгук Миколи Руденка на Марійчине оповідання „Вікторія", що було поміщене на сторінках „Свободи" і воно, як висловився Руденко, „принесло щоденникові щастя і неабияку честь мати своїм автором такого талановитого письменника як „Марічка", що від неї не відмовився б жоден із найповажніших часописів на Україні. Дякую Вам, „Марічко"! Я пізнав у Вашому оповіданні свою матір і був схвильований до сліз".

І в мене в цю мить настрій не інакший, тим більше, що я знав Марійку 47 років. Мешкав у Львові в тій самій кам'яниці, що Лампіки. Часто бачив її молоденькою на сцені Львівського театру малих форм „Веселий Львів", співала в жіночому квартеті, була в ньому найвродливішою та мала прекрасний голос. Між іншим, у Марічки було декілька Богом даних талантів.

Тут , у ЗСА, сливе, кожного року я бачив її, дружньо розмовляв з нею, бо приїздив у вакаційний час до Гантеру і мешкав у Лампіків, у їхньому мотелі „Марічка". Інколи була запрацьована до перевтоми, як і її муж, та все ж знаходила час розвивати свої вроджені малярські здібності, що їх одідичила доня Віра, яка помистецьки заохочувала її все те перенести на папір. І коли вперше появився її нарис у „Свободі", я зрадів, що послухала дружніх порад.

Минулого року я вже застав її серйозно хворою. Як людина, мала в собі багато християнських чеснот і прикмет. Не зупиняючись на її палкому патріотизмі, мала дуже добре, співчутливе до людського горя серце, вміла переноситись у становище ближнього, ладна домопогти не тільки порадою, але по своїй спроможності і матеріяльно. Була дуже приємна й мила в товаристві. Була релігійна та понад усе любила свою родину.

Ще, однак, хотілося б завернути до „Конвалій", твору, що залишає по собі слід. У ньому багато цікавого під багатьма поглядами, а під письменницьким — у першу чергу. Самому Гантерові присвятила півсотні сторінок, за що українці, мешканці цієї гірської місцевості, їй вдячні.

У своїй книжці згадала юні роки на рідній землі та прощання з нею. Прощання з батьком описує такими словами: „Холодною стіною станула вже між нас розлука і батько, взявши шапку, схилившись — помалу вийшов... Вийшов, а за ним вийшло моє щасливе дитинство, мої найкращі, молоденькі весни... Я ще слухала, як по кам'яному бруку торохкотіли колеса... усе замовкло і в кімнаті залишилася болюча, безсердечна тиша ... і я ..."

На багатьох сторінках книжки не лиш вилила свою скорботну тугу за рідними, рідною землею, але й описала важливі події нашого життя-буття на поселеннях включно до повернення із заслання Патріярха Йосифа.

Не в силі навести всіх поетичних місць її писання. Наведу лише рядки з нарису „Святоюрська гора", де згадує Великого Митрополита Андрея: „Летять-гуляють грайливими метеликами осінні листки і тихенько сідають і золотять свіжим золотом старі копули і дахи святоюрського замку князя української Церкви Великого Андрея". А в іншому місці читаємо: „Шумить вітер, повіває верхами струнких копулів, що золотими хрестами сягають понад хмари й оспівує життя Великого Праведника, що лежить під серцем храму св. Юра та чекає воскресіння народу, якого не покинув, не зрадив, а служив вірно, достойно ідеї княжого свого серця і душі — Україні".

Відійшла від нас талановита, культурна, з літературно-мистецьким хистом, добра, чесна та глибоко віруюча людина, що засвідчила в своїй книжці.

Яр. Климовський

287-ий Відділ УНС „Сини України" відбув свої річні збори

Джерзі Сіті, Н. Дж. — „Сини України" — 287-ий Відділ УНСоюзу, що його заснував у грудні 1936 року св. п. Дмитро Галичин, відбув 2-го лютого 1990 року свої чергові Річні збори в приміщенні Головної Канцелярії УНСоюзу. Збори відкрила Меланія Мілянович, предсідник Відділу. Опісля вона передала провід нарадами головному секретареві Володимирові Сохановi, а секретарювала на цих зборах Даня Ясінська.

Учасники зборів вислухали звіти урядовців Відділу: предсідника М. Мілянович та заступниці секретаря Д. Ясінської, після чого на пропозицію Контрольної комісії уділено уступаючій управі абсолюторію.

До складу уряду Відділу на 1990 рік були обрані одноголосно: Меланія Мілянович — предсідник, Богуслава Полішук — заступник предсідника, Даня Ясінська — секретар, Богдан Ясінський — касир та Неоніля Сохан і д-р Степан Парубчак — члени Контрольної комісії.

Так само одноголосно була обрана Д. Ясінська делегатом на 32-гу Конвенцію УНСоюзу та ред. Рома Гадзевич заступником делегата.

На пропозицію Н. Сохан вирішено збирати від усіх членів вкладки до Відділу, а по заощадженні певних сум признавати із цих фондів пожертви на народні цілі. З відділової каси вирішено пожертвувати 50 дол. на Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля та 50 дол. на Український Ліцей в місті Лєгніца у Польщі.

По закінченні зборів учасники із ще довго вели розмови у дружній атмосфері при смачній перекусці, каві та солодкому.

Учасник

„Свята справа..."

(Закінчення зі стор. 1)

вікна в тому европейському домі. В европейському домі можуть бути тільки національні держави, створені на базі демократії, в тому числі вільна, незалежна Україна. Можуть бути членами теж цілий ряд республік, які входять тепер в СССР. Україна може входити в економічні, екологічні і політичні контакти з тими державами як незалежна, вільна українська держава, а не як колонія.

У.М.: Які ви маєте сподівання відносно успіхів Демократичного Бльоку у виборах?

М.Г.: Ми повинні мати меншість, але досить солідну меншість, і ми надіємось, що в процесі діялогу, який зав'яжеться у Верховній Раді, частина тих, які знаходяться посередині і не мають чіткої політичної лінії, перейдуть на наш бік.

У.М.: Що ви бачите як першу дію українських депутатів у парляменті?

М.Г.: На сам початок будемо домагатися установлення всесоюзних міністерств, тих підприємств землі, води тощо, які знаходяться в їх руках, і передачу всіх багатств України в руки нашого народу. Це відразу поміняло б ситуацію на Україні і відбилося б на полицях крамниць, які по сьогоднішній день в багатьох містах зовсім порожні.

У.М.: Я зрозуміла, що ви вважаєте розв'язання економічної проблеми найважнішим завданням?

М.Г.: Наша ціль є переорієнтувати українську економіку, яка має колоніяльний характер, на національні рейки; будувати наше економічне життя, виходити з інтересів українського народу, а не з інтересів імперії. Імперіялістичні інтереси роздули колоніяльну промисловість на України до таких меж, що вона зараз у три і чотири рази перевищує добування корисних викопалин на душу населення, порівнюючи з передовими країнами світу. Але така „гіпер" прискорена промисловість, це не тільки зайняття людей, це не тільки збіднення нашого краєвиду, але це одночасно занечищеня повітря. Це, що в нас є дефіцитом і що нам ускладнює економічну ситуацію, було б набагато краще, коли б економіка мала національний характер.

У.М.: Як відноситься громада України до національного відродження?

М.Г.: Вчора ми ще не могли думати про це, що наша символіка, синьо-жовтий прапор, буде виставлений від Львова аж до Михайлівського хутора на самій границі Росії. Це не тільки прапор, це зріст національної свідомости. Це є свідчення національного відродження нашого народу. Той, хто взяв в руки прапор, перемінився з раба в активного творця української незалежної держави.

У.М.: Чи ви вважаєте, що контакти з діяспорою є корисні?

М.Г.: Дуже корисні, і коли хтось десь там каже про те, що треба зменшити контакти, я думаю, що ця люди на боїться і недоцінює наших людей. Єднає нас на цій засаді те, що ми хочемо поставити наш нарід на ноги. Це є те, що вимагає постійних контактів. В майбутньому можна собі уявити тісне співжиття діяспори, що без готелів могли б мінятися сім'ї діяспори з сім'ями з Києва, постійна ротація між діяспорою і Україною, постійне взаємне пізнання. Ми живемо одними потребами, одним болем і наше серце є одне. Я говорив досить багато і вірю, що щось вам припаде до душі. Я засилаю нашій діяспорі найкращі вітання — всім тим газетам, журналам, радіостанціям, котрі поздоровили мене з приводу виборів. Знаю, що проводити дальшу працю буде важко, але розумію, що ми цієї складности і тих тяготчекали десятиліттями. Ми мріяли про той час, коли на нас навалиться велика маса роботи у боротьбі за відновлення української держави.

Т. Мороз...

(Закінчення зі стор. 1)

стан Українського Народного Союзу, про вклад Монтреальської Округи в працю УНСоюзу й про перспективи цієї найбільшої української братської організації. Минулого року УНСоюз замість придбати 2,000 нових членів, придбав їх тільки 1,410, а одночасно втратив 1,914 членів. Коли йде про Монтреальську Округу, то вона в тому часі замість придбати, згідно з призначеною їй квотою, 55 нових членів, придбала тільки 33, а втратила 48. Але й ці 33 члени, що їх зорганізувала Округа, є її досить гарним успіхом, коли взяти до уваги факт, що найбільша в Канаді Торонтонська Округа придбала тоді тільки 44 членів. В кінці 1989 року УНСоюз мав 70,603 членів, забезпечених на загальну суму 135,000,000 дол. На жаль, число його членів постійно зменшується, бо українська громада малію, а здобувати нових членів щораз важче. Але є ще багато наших людей, яких можна б записати в члени УНСоюзу, тільки не треба чекати на них, а самим до них піти й переконати їх, щоб туди записались.

Цікавими були також інформації доповідача про фінансовий стан УНСоюзу й про матеріяльну допомогу, яку Союз дає українській громаді. Вартість його майна в кінці минулого року становила 64,319,000 дол але насправді продажна ціна обох його будинків і Союзівки перевищувала суму 100,000,000 дол. Хоч загальна сума членських вкладок зменшується й у минулому році вперше впала нижче 3 міл. дол., прибутки, що їх дають УНСоюзові відсотки від інвестицій, зростають і становили в тому часі 5,682,000 дол.

З уваги на добрий фінансовий стан УНСоюзу виплачено в 1989 році членам високу дивіденду, спонзоровано поїздку двох українських ансамблів з Польщі, „Ослав'ян" і Камерного Хору, по Америці й Канаді. УНСоюз допоміг влаштувати концерт „Думки" в Ню Йорку для відзначення 45-ліття цього хору та 95-ліття УНСоюзу. Уділено стипендії нашим студентам на суму 118,000 дол. Навівши ці факти, доповідач спитав, а скільки дали українським студентам і взагалі на потреби нашої громади чужі компанії, в яких наші люди мають свої життєві забезпечення? Відповідь на це питання була коротка: „зеро". Одним словом, українська громада не має жодної користи із забезпечення наших людей у чужих компаніях. Але це ще не все. Минулого року УНСоюз виплатив на видавання „Свободи", „Українського Тижневика" й „Веселки" 710,000 дол. Яка друга українська організація може те саме робити? — спитав доповідач. Або ще один приклад. В серпні кожного року Шкільна Рада УККА влаштовує на Союзівці курси для вчителів шкіл українознавства й ці курси повністю оплачує УНСоюз.

Великим досягнення УНСоюзу є також його Вашінгтонське Бюро, яке, між іншим, влаштувало зустріч визначних діячів України з американськими сенаторами й конгесменами.

Сьогодні ще невідомо, сказав д-р І.О.Флис, чи в майбутньому наш Союз задержить свій теперішній характер братської організації, чи, може, стане фундацією, яка даватиме допомогу українським організаціям. Все ж таки було б краще, коли б він і надалі залишився братським союзом. Україна потребує й далі потребуватиме від нас величезної допомоги. Більшої допомоги від тієї, яку може дати УНСоюз, їй ніхто не дасть. Тому треба нам застановитися, як заробити якнайбільше грошей, щоб ними допомагати Україні.

Мгр І. Геврик заохочував відділи подбати про нових членів як дарунок Батькові-Союзові з нагоди недалекої Конвенції. Крім того, він поінформував присутніх про те, що вже вдалося опрацювати правильник УНСоюзу для Канади й що цей правильник схвалила Екзекутива й затвердив Головний Уряд.

В дискусії, яка розвинулася після виступу представників Головного Уряду, обговорено актуальні справи Округи, зокрема потребу придбати УНСоюзові по змозі якнайбільше нових членів.

Після зборів була, як звичайно, різноманітна закуска й кава із солодким, про що подбала переобрана на пост голови Управи Т. Мороз.

Книга...

(Закінчення зі стор. 2)

високоякісним елементом, що подібно як Лемківщина, Закарпаття, Буковина і Кубань положені на окраїнах свого материка, ставили найбільший спротив ворожій асиміляції.

Можливо, що за минулі 45 років наші сусіди (колишні окупанти українських земель) дещо навчились, і особливо поляки, поставляться в майбутньому толерантніше до українців Холмщини і Підляшшя, а також і уряд УССР зацікавиться тими своїми земляками, бож вони потребують більше опіки і зацікавлення ними ніж українці в Канаді, ЗСА чи Австралії, якими ніби тепер починає київський уряд цікавитися, і що вони й їхні землі не будуть забуті.

У своїй праці автор використав багату чужомовну і українську літературу та подав при кінці книжки дбайливо опрацьований покажчик імен згаданих в ній.

Авторові книги, покійному вже інж. Євгенові Пастернакові й Інститутові Дослідів Волині належиться признання від читачів, які, сподіємося розкуплять цей другий наклад її так як розкупили перший.

Ціна книги враз з пересилкою 20.00 дол. Замовляти цю книгу треба, звернувшись на адресу: Research Institute of Wolyn, P.O. Box 606, Winnipeg, Man. Canada R3C 2K3.

ВІДІЙШЛИ ● ВІД НАС ●

ПЕТРОНЕЛЯ ГАРГАЛА, член УНС Відд. 179-го в Сейнт Луіс, Мізурі, померла 17-го січня 1990 року. Залишила у смутку дальшу родину. Похорон відбувся 20-го січня 1990 року на цвинтарі Св. Воскресіння в Сейнт Луіс, Мізурі.

Вічна Їй Пам'ять!

Наталія Шуа, секр.

ІВАН МОЛОЧІЙ, член УНС Відд. 106-го ім. св. о. Миколая в Чикаго, Ілл., помер 25-го лютого 1990 року на 82-му році життя. Нар. 24-го лютого 1908 року у Львові, Україна. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку дружину Марію, дочку Катерину Сабат і сина Йосифа. Похорон відбувся 28-го лютого 1990 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа Відділу

СТЕПАН МЕЛІШ, член УНС Відділу 123-го ім. св. Марії в Скрентоні, Па., помер 14-го березня 1990 року на 64-му році життя. Нар. 1925 року в селі Конюхи, Бережани, Україна. Членом УНС став 1955 року. Залишив у смутку дружину Катерину, дочку Анну Сотто з мужем і троє внуків, та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 16-го березня 1990 року на цвинтарі св. Володимира в Скрентоні, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

Д-р ЯРОСЛАВ ТИХОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 76-го ім. св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж., помер 1-го лютого 1990 року на 71-му році життя. Нар. 5-го листопада 1918 року в Болехові, Зах. Україна. Членом УНС став 1976 року. Залишив у смутку дружину Варвару, сина Юрія, доньку Юліяну, брата Омеляна і сестру Іванну з родинами. Похорон відбувся на цвинтарі Голливуд Меморіял Парк в Юніон, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Юлія Демчук, секр.

МИХАЙЛО МАЦЮК, член УНС Відд. 57-го ім. св. Петра і Павла в Коговс, Н.Й., помер 14-го березня 1990 року на 90-му році життя. Нар. 1899 року в Золочеві, Україна. Членом УНС став 1952 року. Залишив у смутку дві дочки Зоню і Любу в Україні. Похорон відбувся 17-го березня 1990 року на цвинтарі свв. Петра і Павла у Вотерфорді, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Михайло Савків, секр.

МИХАЙЛО РОМАНИШИН, член УНС Відд. 409-го ім. св. Івана в Данмор, Па., помер 5-го березня 1990 року на 94-му році життя. Нар. 31-го жовтня 1895 року в Галичині. Членом УНС став 1935 року. Залишив у смутку дочок Долорес Левін, Ліпліян Стовт, і Гелен Бравн. Похорон відбувся на рос. прав. цвинтарі в Мейфілд, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Дж. Г. Боленд, секр.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

У статті Володимира Трембіцького п.н. „До питання реалізації закордонної служби УССР" („Свобода" ч. 67 з 10-го квітня), у другій колонці слід виправити число поселенців в Югославії на 43,000 душ, у четвертій колонці „марками та друками", число українських поселенців в Новосибірську — 1,600,000, а у відклику на джерело у четвертому параграфі з кінця має бути УРЕ. Ред.

● РОЗШУКИ ●

Іванна Бас
пошукує двоюрідного брата
ПОДІЛЬСЬКОГО МИХАЙЛА ІЛЬКОВИЧА
з Ню Йорку, священик і його рідну сестру
ПОДІЛЬСЬКУ ТЕОДОРУ ІЛЬКІВНУ.

Хто знав би про них, або вони самі, прошу писати на адресу:
283404
Українська РСР
Тернопільська область
Теребовельський район
село Дарахів
вул. Миру, 1
Бас Іванна Онуфріївна

Анатолій Рудько пошукує **СТЕФАНА МИРОШНИЧЕНКА**, нар. 1915 р. в селі Лозова, Роменський район, Сумська область. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адресу: Mychajlo Kist
1514 Forest Rd.
La Grage Park, Ill. 60525
Tel.: (708) 354-0475